

Päijät-Hämeen museoiden työryhmän kokous

28.10.2025 klo 17–19

Lahden Historiallinen museo

Paikalla:

Edustajat museoista/organisaatiosta: Asikkalan kunnan kulttuuripalvelut, Kirkonkylän kansakouluyhdistys ry/Asikkala, Koski-seura, Hämeenkosken kotiseutumuseo/Hollolan kunta, Hollolan kotiseutumuseo/kotiseutuyhdistys, Padasjoen kotiseututalo/Padasjoen kunta, Karjalan kotiseututalo/litin kotiseutuyhdistys, Urajärven kartanomuseo/Urajärven kartanon ystävät, Sysmän kotiseutumuseo/Sysmäseura ja Lahden museot/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

Yhteensä 14 henkilöä.

Päheet museot – museoviikko Päijät-Hämeessä

- Päätettiin ajankohta vuodelle 2026: **27.6.–5.7.**
- Keskusteltiin viikon teemasta. Teema-ajatuksia: koulutus; kansakoulu, musiikki, kuvataide (ym. taiteeseen liittyvä), nuoret; lapsuus, maatalouskasvit (pellava, ohra), luonto, leikki, lelut, pelit. **Leikkiminen ja lapsuus** vahvasti kannatettu paikallaolevien kannalta.
- Teemasta järjestetään vielä kysely kaikille museoille ja pieni äänestys, jotta myös niiden museoiden ääni saadaan kuuluviin, jotka eivät ole paikalla. Lopullinen teema päätetään tämän pohjalta joulukuun kokouksessa.
- Museoviikon viestinnän graafinen ilme päivitetään vielä vuoden 2025 aikana (alueellinen vastuumuseo vastaa kustannuksista). Keskusteltiin graafiseen ilmeeseen liittyvistä tarpeista: helppokäyttöisyys, läpinäkyvät pohjat ym. Brändin säilyminen koettiin tärkeänä. Kyselyyn teemasta yhdistetään myös kysymys, onko julistepohjille käyttöä.
- Tapahtumaviestinnän koulutus sai kannatusta, pyritään toteuttamaan keväällä (helmi-maaliskuu)
- Museot rinnakkaisjulkaisuihin somessa nousi toiveena, ilmoittautumisen yhteydessä kerätään tieto museoiden sometileistä, jotta näkyvyyttä voidaan parantaa.

Elävä perinne ja dokumentoinnit

Dokumentointien tilanne, syntynyt aineisto ja sen käsittely

- **Padasjoen kunta/Kotiseututalo, Beckerska tarinat:** Tarinaillassa yli 65 hlöä, haastatteluja tehty, ei litteroitu, suku aktivoitunut: työpaja Orimattilassa, jossa Päivi haastatellut, Päivillä myös suljettu 5 hlön WA-ryhmä: Facebook-sivut perustettu myös. Paikallislehti on kirjoittanut aiheesta. Sähköpostiosoite perustettu keruuta varten, ei vielä tuottanut tulosta.
- **Koski-seura, perinteinen sahdin valmistus:** video tehty perinteisestä sahdin valmistuksesta modernein välinein. Päheet viikolla ollut esillä. Seuralassa Sahdin valmistus -esitys ja vierteen myynti onnistunut tapahtuma, ei dokumentoitu erikseen. Video myös Päijännetalolla Sahtia, sahtia näyttelyssä qr-koodin kautta katsottavissa, Hollolan kotiseutuyhdistys kiinnostunut lisäämään videon Hollolain reppuun (digitaalinen sisältökokonaisuus).
- **Hollolan kotiseutumuseo, puulusikan teko:** puulusikan teko videoitu Päheet viikolla, nyt editoitavana. Hollolain reppuun (digitaalinen alusta) tallennetaan lopputuotos. Riukuaidan teosta löytynyt video digitoidaan myös. Koski-seuran video myös Reppuun. Aineiston vienti Reppuun ollut haaste, Seinättömän museon pohja. Apuja Momeo Oyltä (järjestelmän ylläpitäjä)

ja tarvittaessa vastuumuseolta. LAB ottanut yhteyttä Hollolan kirkonkylän digitalisaatio (?) hankkeeseen liittyen, museo mukana.

- **Asikkalan kotiseutuyhdistys:** kansallispukuhiihto ollut suosittu, mutta ei vielä dokumentoitu (ajankohta tammikuussa).
- **Asikkalan kunta:** Sahti aiheen käsittely Muistamossa käynnissä, Päijännetalon näyttelyssä kerätään värieröistä tietoa ja tarinoita.
- **Urajärven kartanomuseo/Talkooperinne -> sahti:** kevättalkoot dokumentoitiin, materiaalia tuli paljon, mietittiin, onko kiinnostava ja miten suuren kertyvän materiaalin kanssa tehdään. Vaihdettiin teema sahtiin, vuokrattavassa saunassa valmistettiin sahtia ja myytiin vierrettä: kuvamateriaalia ja prosessin kirjallinen kuvaus olemassa. Video tehdään vielä. Joen torpalla esitys pellavan käsittelystä ja työn eri vaiheista dokumentoitu, tehty 15 minuutin videoesitys sen pohjalta koululaisryhmille. Keskusteluun Lahden museoiden kuvakokoelmiin tallennus, yhdistyksellä ei omaa kokoelmaa.
- **litin kotiseutuyhdistys, Karrala/ litin murre:** Äänityksiä litin murteella on Päheet viikolla tehty, ei vielä kirjoitettu puhtaaksi. Selvityksessä miten yhdistyksessä voisi arkistoida, Karralan arkisto hajallaan tai onko kunnalla kotiseutuarkistoa.
- **Orimattilan taidemuseo/Anagama uunin poltto:** Yhteinen dokumentointi Lahden museoiden kanssa Anagamuunin poltosta tehty syyskuussa, kuvien luettelointi vielä edessä molemmissa museoissa.
- **Sysmän kotiseutumuseo/Päijänteen ammattikalastus:** Kalastuskulttuurin dokumentoitu ei vielä edennyt, seuraavassa yhdistyksen kokouksessa asialistalla.
- **Enni Idin taiteilijakoti/Ennin sanonnat:** yhdistys on tehnyt keruuta kesällä ja toimitti ennen kokousta koosteen dokumentoinnista, vaikka ei päässyt paikalle kokoukseen.
- Aineistojen hyödyntäminen: Blogisarja vaikutti mahdolliselta suurimmalle osalle eli noin 1,5 sivun pituinen teksti tallennetusta perinteestä ja 2–4 kuvaa Maakunnan mainiot blogissa vuoden 2026 aikana.
- Samalla tehtäisiin blogin jakopostaus someen, jossa kerrottaisiin dokumentoinnista ja sen tekijöistä (museosta, yhdistyksestä). Näillä saataisiin näkyvyyttä museoille myös kesäajan ulkopuolella.
- Seminaari elävästä perinnöstä myös mahdollinen syksyllä 2026, jossa perinteestä ja dokumentoinneista voisi kertoa yhdessä, mahdollisesti myös muita puheenvuoroja aiheesta.

Alueellisen vastuumuseon tuleva suunnitelmakausi 2027–2030

- Keskusteltiin työryhmäläisten toiveita ja kehitysideoita sekä tarpeista, jotka Lahden museoiden olisi hyvä ottaa huomioon tulevan alueellisen vastuumuseokauden suunnitelmaa tehtäessä
- Työryhmän toiminta mielekästä, vertaistuki ja verkosto hyvä. Neuvonta ja tuki tärkeää.
- Rakennukset ja niiden huolto kaipaavat ohjausta ja ovat kaikilla aina ajankohtaisia.
- Museon palveluiden avaaminen, sisällön tuotannon apu, millaista välineistöä voidaan lainata ym.
- Kokemusten ja resurssien yhteisjako, yhteistyö toimijoiden esim. Cityspotting kanssa

Muut asiat

- Museoviraston Paikallismuseoiden hankeavustukset 2026 ovat haettavissa 26.11.2025 asti.
<https://www.haeavustuksia.fi/fi/haku/va-mv-2025-12/hakuilmoitus/perustiedot>
- Suomen maatalousmuseo Sarka lainaa kolmea maksutonta kiertonäyttelyä.
<https://www.sarka.fi/nayttelyt-ja-tapahtumat/kategoria/kiertonayttelyt/>

- Sahtiaiheiset Muistamon keskusteluillat Päijännetalolla
<https://www.lahdenhistoriallinen.fi/tapahtumat/muistamon-keskusteluilta-iii-haarikka-huulille/>
-

Seuraavan kokouksen ajankohta

- Ke 10.12. jouluglögit (paikka joko Malva tai Historiallinen museo)
- Päätetään Päheet museot viikon vuoden 2026 teema ja esitellään graafisen ilmeen uudistusta, sekä kuullaan mahdollisesti Päijät-Hämeen aarrekartta hankkeesta.